

Liitetaulukko 1.

Kuvitteelliset potilastapaukset ja vastausvaihtoehdot työterveyshuollossa toimiville lääkäreille suunnatussa kyselyssä vuonna 2022

Potilastapaus 1:

48-vuotias myyjä on vastuutyöterveyslääkärin vastaanotolla kuukauden kestäneen ylävatsakivun ja sairauspoissaolotarpeen arvion vuoksi. Kipu oli pahentunut niin paljon, että potilas ei ollut kyennyt menemään töihin. Lääkäri tutkii potilaan vastaanotolla, ohjelmoi tarpeelliset jatkotutkimukset, kirjoittaa lääkereseptin ja sopii seurannasta. Lääkäri arvioi, että tässä vaiheessa parin päivän sairauspoissaolo on tarpeen.

Työnantajan työterveyshuollon sopimus: KL I, KL II.

Kirjaisitko lääkärikäynnin Kelan korvausluokka I:een (KL I) vai korvausluokka II:een (KL II)?

- a) KL I
- b) KL II
- c) En osaa sanoa

Potilastapaus 2:

39-vuotias yksikönjohtaja on vastuutyöterveyslääkärin vastaanotolla masennusoireiden vuoksi. Taustalla on keskivaikeaa masennusta, jonka vuoksi potilas oli ollut pitkällä sairauslomalla pari vuotta sitten, mutta tämän jälkeen potilas on pärjännyt hyvin töissä. Potilaalla on kuitenkin edelleen säännöllinen hoitosuhde mielenterveystoimistoon. Viime aikoina masennusoireet ovat pahentuneet yksityiselämän kuormittavuuden vuoksi eikä potilas ole saanut nukkuttua kunnolla. Potilas ei koe jaksavansa sosiaalisesti kuormittavassa työssä, eikä potilaan käsityksen mukaan etätyömahdollisuutta ole. Sekä potilas että lääkäri arvioivat, että potilas tarvitsee lyhyehkön sairauspoissaolon voimavarojen palauttamiseksi. Sairauslomaa kirjoitetaan vajaaksi kahdeksi viikoksi keskivaikean masennuksen vuoksi. Potilas uskoo pystyvänsä palaamaan työhön tämän jälkeen ilman erityisiä tukitoimia.

Työnantajan työterveyshuollon sopimus: KL I, KL II.

Kirjaisitko lääkärikäynnin Kelan korvausluokka I:een (KL I) vai korvausluokka II:een (KL II)?

- a) KL I
- b) KL II
- c) En osaa sanoa

Potilastapaus 3:

Potilastapaus 3 eroaa potilastapauksesta 2 **tummennetun** tekstin osalta.

39-vuotias yksikönjohtaja on vastuutyöterveyslääkärin vastaanotolla masennusoireiden vuoksi. Taustalla on keskivaikeaa masennusta, jonka vuoksi potilas oli ollut pitkällä sairauslomalla pari

vuotta sitten, mutta tämän jälkeen potilas on pärjännyt hyvin töissä. Potilaalla on kuitenkin edelleen säännöllinen hoitosuhde mielenterveystoimistoon. Viime aikoina masennusoireet ovat pahentuneet yksityiselämän kuormittavuuden vuoksi eikä potilas ole saanut nukuttua kunnolla. Potilas ei koe jaksavansa sosiaalisesti kuormittavassa työssä, eikä potilaan käsityksen mukaan etätyömahdollisuutta ole. **Lääkäri kuitenkin tietää työpaikalla käytetyn etätyötä vastaavissa tilanteissa. Lääkäri on vastaanoton aikana potilaan luvalla yhteydessä työpaikalle. Etätyö järjestyy. Potilas on huojentunut asiasta.**

Työnantajan työterveyshuollon sopimus: KL I, KL II.

Kirjaisitko lääkärikäynnin Kelan korvausluokka I:een (KL I) vai korvausluokka II:een (KL II)?

- a) KL I
- b) KL II
- c) En osaa sanoa

Potilastapaus 4:

35-vuotias sähköasentaja, joka on vastuutyöterveyslääkärin vastaanotolla selkävun vuoksi. Potilaalla on ollut toistuvia hankalista työasennoista johtuvia selkäkipujaksoja jo vuosien ajan. Potilas on käynyt tyofysioterapeutilla ja saanut ergonomia- ja lihashuolto-ohjeita ja näitä noudattanutkin. Tästä huolimatta selkäoireita on ollut jälleen enemmän. Potilas kokee vielä pärjäävänsä töissä, mutta haluaisi tietää, pitäisikö selkää kuvata. Kliinisessä tutkimuksessa poikkeavaa ei todeta eikä jatkotutkimustarvetta tässä vaiheessa ole.

Työnantajan työterveyshuollon sopimus: KL I, KL II.

Kirjaisitko lääkärikäynnin Kelan korvausluokka I:een (KL I) vai korvausluokka II:een (KL II)?

- a) KL I
- b) KL II
- c) En osaa sanoa

Potilastapaus 5:

35-vuotias sähköasentaja, joka on vastuutyöterveyslääkärin vastaanotolla selkävun vuoksi. Potilaalla on ollut toistuvia hankalista työasennoista johtuvia selkäkipujaksoja jo vuosien ajan. Sairauskertomuksesta selviää, että potilas on ollut selkävun vuoksi lyhyehköillä sairauslomilla useita kertoja viimeisten vuosien aikana. Potilas on käynyt tyofysioterapeutilla ja saanut ergonomia- ja lihashuolto-ohjeita, ja näitä noudattanutkin. Tästä huolimatta selkäoireita on ollut jälleen enemmän, eikä potilas pärjää nyt töissä. Kliinisen tutkimuksen perusteella potilaan toiminta- ja työkyky ovat selvästi alentuneet. Lääkäri ohjeistaa lääkityksessä ja liikunnassa sekä kirjoittaa parin viikon sairausloman. Vastaanotolla keskustellaan lyhyesti myös erilaisista kuntoutusvaihtoehdoista, työpaikan mahdollisuuksista vaikuttaa työnkuvaan, työterveysneuvottelumahdollisuudesta ja myös ammatinvaihtomahdollisuuksista. Potilas ei innostu mistään työkyvyn tukitoimista ja asia jää siihen.

Työnantajan työterveyshuollon sopimus: KL I, KL II.

Kirjaisitko lääkärikäynnin Kelan korvausluokka I:een (KL I) vai korvausluokka II:een (KL II)?

- a) KL I
- b) KL II
- c) En osaa sanoa

Potilastapaus 6:

Potilastapaus 6 eroaa potilastapauksesta 5 **tummennetun** tekstin osalta.

35-vuotias sähköasentaja, joka on vastuutyöterveyslääkärin vastaanotolla selkävun vuoksi. Potilaalla on ollut toistuvia hankalista työasennoista johtuvia selkäkipujaksoja jo vuosien ajan. Sairauskertomuksesta selviää, että potilas on ollut selkävun vuoksi lyhyehköillä sairauslomilla useita kertoja viimeisten vuosien aikana. Potilas on käynyt työfysioterapeutilla ja saanut ergonomia- ja lihashuolto-ohjeita ja näitä noudattanutkin. Tästä huolimatta selkäoireita on ollut jälleen enemmän, eikä potilas pärjää nyt töissä. Kliinisen tutkimuksen perusteella potilaan toiminta- ja työkyky ovat selvästi alentuneet. Lääkäri ohjeistaa lääkityksessä ja liikunnassa sekä kirjoittaa parin viikon sairausloman. Vastaanotolla keskustellaan lyhyesti myös erilaisista kuntoutusvaihtoehdoista, työpaikan mahdollisuuksista vaikuttaa työnkuvaan, työterveysneuvottelumahdollisuudesta ja myös ammatinvaihtomahdollisuuksista. **Potilas kokee työterveysneuvottelun tarpeellisena, ja sitä aletaan järjestellä sairausloman lopulle.**

Työnantajan työterveyshuollon sopimus: KL I, KL II.

Kirjaisitko lääkärikäynnin Kelan korvausluokka I:een (KL I) vai korvausluokka II:een (KL II)?

- a) KL I
- b) KL II
- c) En osaa sanoa

Potilastapaus 7:

35-vuotias sähköasentaja on vastuutyöterveyslääkärin vastaanotolla työkykyongelman vuoksi. Potilaalla on aiemminkin ollut toistuvia selkäkipujaksoja ja myös niihin liittyviä sairauspoissaoloja. Nyt potilaalla on ollut yli kuukauden ajan alaraajaan säteilevää alaselkävun, jota potilas haluaisi selvitetävän. Potilas on sinnitellyt töissä eikä halua sairauslomaa vielä. Työterveyslääkäri on huolissaan potilaan työkyvystä ja ohjelmoi lannerangan MRI-kuvauksen.

Työnantajan työterveyshuollon sopimus: KL I, KL II, sis. MRI-tutkimukset KL I, KL II.

Onko MRI-tutkimus mielestäsi KL I- vai KL II -tutkimus?

- a) KL I
- b) KL II
- c) En osaa sanoa

Potilastapaus 8:

35-vuotias sähköasentaja on vastuutyöterveyslääkärin vastaanotolla työkykyongelman vuoksi. Potilaalla on aiemminkin ollut toistuvia selkäkipujaksoja ja myös niihin liittyviä sairauspoissaoloja. Nyt potilaalla on ollut yli kuukauden ajan alaraajaan säteilevää alaselkäkipua. Potilas on sinnitellyt töissä eikä halua sairauslomaa vielääkään. MRI-kuvauksessa on todettu pieni prolapsi L4-5-välissä. Työterveyslääkäri on huolissaan potilaan työkyvystä ja pyytää ortopedin arviota hoitomahdollisuuksista ja ennusteesta oman työkykyarvionsa tueksi.

Työnantajan työterveyshuollon sopimus: KL I, KL II, sis. erikoislääkärikonsultaatiot KL I, KL II.

Onko erikoislääkärikonsultaatiokäynti mielestäsi KL I- vai KL II -käynti?

- a) KL I
- b) KL II
- c) En osaa sanoa

Potilastapaus 9:

48-vuotias kirvesmies, joka on vastuutyöterveyslääkärin vastaanotolla sairausloman jatkoa varten. Potilaalla on ollut toistuvia olkapäävaivoja, joita on selvitetty terveyskeskuksessa perusteellisesti. Potilas on käynyt myös ortopedin vastaanotolla, eikä operatiivista hoitoa tarvita. Nyt potilas on ollut kolme viikkoa sairauslomalla olkapäävaivan vuoksi. Terveyskeskuslääkäri kehotti varaamaan ajan työterveyshuoltoon työkykyongelman vuoksi. Työterveyslääkäri ohjaa potilaan työfysioterapeutin vastaanotolle sekä fysioterapiaan. Potilasta kehoitetaan myös keskustelemaan esimiehensä kanssa osasairauspäiväraha- ja työnmuokkauksen mahdollisuuksista. Myös työterveysneuvottelutarpeesta keskustellaan. Potilas ei tässä vaiheessa ole innostunut mistään esitetystä työkyvyn tuen mahdollisuuksista. Sairauslomaa jatketaan parin viikon ajaksi ja varataan kontrolliaika ennen sairausloman loppumista.

Työnantajan työterveyshuollon sopimus: KL I, ei sairaanhoitoa.

Työnantajan kanssa sovittu varhaisen tuen toimintamalli: Sairauspoissaolojen jatkaminen tapahtuu työterveyshuollossa vastuutyöterveyslääkärin arvion perusteella. Työterveysneuvottelu järjestetään matalalla kynnyksellä.

Kirjaisitko lääkärikäynnin Kelan korvausluokka I:een (KL I) vai korvausluokka II:een (KL II)?

- a) KL I
- b) KL I, mutta kirjaisin KL II -käynniksi, jos työnantajan sopimus kattaisi sairaanhoidon
- c) En osaa sanoa

Potilastapaus 10:

48-vuotias kirvesmies on vastuutyöterveyslääkärin vastaanotolla kontrollissa. Potilas on ollut reilun kuukauden sairauslomalla olkapäävaivan vuoksi. Edellisellä viikolla työterveysneuvottelussa sovittiin, että työkykyä seurataan työterveyshuollossa, ja kun työhön paluu on mahdollista,

toteutetaan se kevennetysti osasairauspäivärahan ja pienten työnkuvan muokkausten turvin. Olkapään kuntoutuminen etenee hitaasti, eikä potilas ole vielä työkykyinen edes kevennettyyn, osa-aikaiseen työhön. Lääkäri jatkaa sairauslomaa pari viikkoa, kirjoittaa lähetteen fysioterapiaan, uusii kipulääkereseptit ja sopii kontrollista ennen sairausloman loppumista.

Työnantajan työterveyshuollon sopimus: KL I, ei sairaanhoitoa.

Kirjaisitko lääkärikäynnin Kelan korvausluokka I:een (KL I) vai korvausluokka II:een (KL II)?

- a) KL I
- b) KL I, mutta kirjaisin KL II -käynniksi, jos työnantajan sopimus kattaisi sairaanhoidon
- c) En osaa sanoa

Potilastapaus 11:

52-vuotias insinööri on työterveyshoitajan ohjaamana vastuutyöterveyslääkärin vastaanotolla kontrollissa. Edeltävästi potilas on ollut sairauslomalla kaksi viikkoa selkäleikkauksen vuoksi, ja sairausloman kirjoittanut ortopedi oli ohjannut kontrolliin työterveyshuoltoon. Alun vaikeuksien jälkeen potilas kertoo toipuneensa hyvin ja voi palata sairausloman jälkeen töihin ilman erityisiä työhön paluun tukitoimia.

Työnantajan työterveyshuollon sopimus: KL I, ei sairaanhoitoa.

Kirjaisitko lääkärikäynnin Kelan korvausluokka I:een (KL I) vai korvausluokka II:een (KL II)?

- a) KL I
- b) KL I, mutta kirjaisin KL II -käynniksi, jos työnantajan sopimus kattaisi sairaanhoidon
- c) En osaa sanoa

Potilastapaus 12:

56-vuotias rakennustyöntekijä on vastuutyöterveyslääkärin vastaanotolla, koska työnantaja oli kehottanut potilasta hakeutumaan työterveyshuoltoon. Potilas on ollut terveyskeskuksesta kirjoitetulla yli kuukauden pituisella sairauslomalla alaraajaan säteilevän alaselkävaurion vuoksi. Vastaanotolla työterveyslääkäri arvioi, että potilas ei vielä ole työkuntoinen ja jatkaa sairauslomaa. Työterveyslääkäri arvioi, että jatkoselvittelyinä tarvittaisiin lannerangan MRI ja/tai ortopedin konsultaatio, ja kirjoittaa lähetteen erikoissairaanhoidon.

Työnantajan työterveyshuollon sopimus: KL I, ei sairaanhoitoa, ei erikoislääkärikonsultaatioita.

Kirjaisitko lääkärikäynnin Kelan korvausluokka I:een (KL I) vai korvausluokka II:een (KL II)?

- a) KL I
- b) KL I, mutta kirjaisin KL II -käynniksi, jos työnantajan sopimus kattaisi sairaanhoidon
- c) En osaa sanoa

Potilastapaus 13:

Potilastapaus 13 eroaa potilastapauksesta 12 **tummennetun** tekstin osalta.

56-vuotias rakennustyöntekijä on vastuutyöterveyslääkärin vastaanotolla, koska työnantaja oli kehottanut potilasta hakeutumaan työterveyshuoltoon. Potilas on ollut terveyskeskuksesta kirjoitetulla yli kuukauden pituisella sairauslomalla alaraajaan säteilevän alaselkäkivun vuoksi. Vastaanotolla työterveyslääkäri arvioi, että potilas ei vielä ole työkuntoinen, ja jatkaa sairauslomaa. Työterveyslääkäri arvioi, että jatkoselvittelyinä tarvittaisiin lannerangan MRI ja/tai ortopedin konsultaatio, ja **suosittelee potilasta hyödyntämään työnantajan ottamaa sairauskuluvakuutusta.**

Työnantajan työterveyshuollon sopimus: KL I, KL II, ei erikoislääkärikonsultaatioita, ei MRI-tutkimuksia.

Työnantajan sairauskuluvakuutus kattaa erikoislääkärikonsultaatiot ja erikoislääkärin suosittelemat kuvantamistutkimukset.

Kirjaisitko lääkärikäynnin Kelan korvausluokka I:een (KL I) vai korvausluokka II:een (KL II)?

- a) KL I
- b) KL II
- c) En osaa sanoa